

ZAHTEVI 08, Verzija 04

Kontrolna organizacija

Svrha	Utvrđivanje zahteva koje moraju da ispune kontrolne organizacije odobrene od strane Dunav Soja udruženja.
Definicija	Kontrolna organizacija: nezavisna, akreditovana preduzeća za sprovođenje kontrola koja ispituju ispunjenost zahteva kod preduzeća učesnika u sertifikaciji.
Pregled	<p>1 Ugovor 1</p> <p>2 Kontrolori 1</p> <p>3 Sprovođenje kontrole, sertifikovanje i prva kontrola 2</p> <p>4 Lot sertifikacija- sertifikovanje šarži 2</p> <p>5 Korektivne mere 3</p> <p>6 Izveštaji o kontroli 4</p> <p>7 Ispitivanje uzoraka i mere za sprečavanje kontaminacija GMO 4</p> <p>8 Prosleđivanje podataka, izveštavanje 5</p> <p>9 Upravljanje kvalitetom, kontrola 6</p> <p>10 Prosleđivanje informacija u slučaju grubih nedostataka odn. neispunjavanja zakonskih propisa 6</p> <p>11 Sertifikat o kontrolisanju 6</p>
Status	Verzija 04: odobrena od strane Upravnog odbora dana 07.07.2015.

1 Ugovor

- 1.1 Kontrolna organizacija sa Dunav Soja udruženjem sklapa "UGOVOR Dunav Soja za kontrolne organizacije" i time dobija ovlašćenje da nudi i sprovodi kontrole kao „akreditovana kontrolna organizacija za Dunav Soja Standard kvaliteta"
- 1.2 Akreditovana kontrolna organizacija za Dunav Soja Standard kvaliteta ovlašćena je da ponudi i sprovodi i kontrole „Europe Soya" (za smernice videti internet stranicu Dunav Soja udruženja www.donausoja.org).

2 Kontrolori

- 2.1 Kontrolna organizacija angažuje samo kontrolore koji imaju iskustvo u kontrolisanju ove specifične branše i koji poseduju sledeće kvalifikacije:
 - jednodnevnu obuku na temu genetske nemodifikovanosti i zahteva za "Dunav Soja"- preduzeća i uzorkovanje;
 - dopunsku obuku jednom godišnje;
 - da su godišnje izvršili minimalno određeni broj kontrola u određenom trajanju utvrđenom od strane kontrolne organizacije.

3 Sprovođenje kontrole, sertifikovanje i prva kontrola

- 3.1 Kontrolori na osnovu prethodno dobijenih informacija (zahtevi, ev. izveštaji o ranijim kontrolama) kontrole sprovode shodno sledećim tačkama:
- aktivna inspekcija u svim relevantnim sektorima proizvodnog pogona;
 - uvid u postrojenja, tokove i dokumentaciju preduzeća;
 - ispitivanje činjeničnih stanja;
 - provera uverljivosti navedenih veličina površina, količina semena i isporučenih količina.
- 3.2 Kontrolori proveravaju sve tačke koje su u dokumentima „zahtevi“ i „kontrolna lista“ definisane za dotičnu vrstu preduzeća i u učestalosti navedenoj shodno vrsti preduzeća i stepenu rizika.
- 3.3 Kontrolori sve podatke uključ. priloge (planove, opise procesa, organizacione šeme itd.) unose u opis preduzeća. Isti se dopunjuje dokazima (kopijama dostavnica, izveštajima o analizama itd.) i sopstvenim beleškama kontrolora (pre svega potpunim kontrolnim listama). Dokumentacija koja služi opisu preduzeća izrađuje se uvek i na engleskom ili nemačkom jeziku.¹
- 3.4 Kontrolne organizacije u okviru prve kontrole prvo proveravaju tačnost klasifikacije kontrolisanog preduzeća u propisani stepen rizika iz čega proističe dalja učestalost kontrola dotičnog preduzeća. Primarni prerađivači, fabrike krmnih smeša i distributeri/korisnici robne oznake pre sklapanja ugovora sa Dunav Soja udruženjem moraju da poseduju sklopljen ugovor o sprovođenju kontrola i važeći prvi sertifikat kao rezultat prve kontrole koji se izdaje od strane kontrolne organizacije.

4 Lot sertifikacija – sertifikovanje šarži

- 4.1 Kontrolna organizacija od ugovorno obavezanih skladišta/otkupljivača prima "zahtev za prijavu početnog stanja sertifikovanih količina" (*Harvest declaration*) i dokumentuje prijavljene količine.
- 4.2 Kontrolna organizacija od ugovorno obavezanih skladišta prima "zahtev za izdavanje lot sertifikata" (*Lot certification*) i u roku od 2 radna dana nakon uspešno izvršene provere uverljivosti im dostavlja (uz dostavu kopije "Dunav soja" udruženju) lot sertifikate u obliku potpisanih pdf-dokumenata koja sadrže sledeće informacije:
- šifru kontrolne organizacije;
 - šifru isporuke (ista se kao tekući broj dodeljuje od strane kontrolne organizacije što trećim licima onemogućava povezivanje isporuke sa skladištem);
 - količinu šarže sertifikovane kao "Dunav Soja" (u tonama);
 - naziv i kontakt informacije kupca;

¹ Pod „dokumentacijom koja služi opisu preduzeća“ podrazumeva se ona dokumentacija koja je kontrolnoj organizaciji obavezno potrebna da bi izvršila ocenu usklađenosti preduzeća sa zahtevima smernica Dunav Soje. Ona obuhvata minimalno sledeća dokumenta: obrazac opisa preduzeća, proceduralna uputstva za sprečavanje kontaminacija GMO (prijem, skladištenje, prerada, transport, čišćenje i rizične tačke kontaminacije), planove uzorkovanja, organizacionu šemu.

- godinu žetve;
- oznaku "Dunav Soja" .

- 4.3 Kontrolna organizacija od ugovorno obavezanih skladišta soje prima "prijave preostalih zaliha sertifikovanih količina" (*Carry-over*) i na osnovu istih vrši aktuelizaciju svoje dokumentacije o zalihama skladišta/otkupljivača. Kontrolna organizacija u svojoj dokumentaciji i na internet portalu skladišne zalihe "Dunav Soja" soje svih skladišta sa 01.09. dotične kalendarske godine vraća na 0 (nulu), osim ako su u okviru "prijave preostalih zaliha sertifikovanih količina" prijavljeni godišnji prenos.
- 4.4 Kontrolna organizacija ima obavezu korišćenja Dunav Soja internet portala za postavljanje dokumenata „prijava početnog stanja sertifikovanih količina“, „prijave preostalih zaliha sertifikovanih količina“, i izdavanje lot sertifikata.

5 Korektivne mere

- 5.1 Kontrolori u okviru kontrola u slučaju neispunjenosti zahteva određuju korektivne mere shodno dokumentu "Katalog korektivnih mera". Utvrđena odstupanja se uvek dokumentuju objektivnim dokazima (kopije dokumenata, fotografije itd.).
- 5.2 U slučaju određivanja korektivne mere 3 od strane kontrolne organizacije, ista o tome bez odlaganja i u pismenoj formi obaveštava Dunav Soja udruženje. Dunav Soja udruženje se takođe obaveštava o rezultatu naknadne kontrole.
- 5.3 U slučaju određivanja korektivne mere 4 od strane kontrolne organizacije, ista o tome bez odlaganja i u pismenoj formi obaveštava Dunav Soja udruženje. Dunav Soja udruženje se o rezultatu eventualne naknadne kontrole takođe obaveštava pismeno.
- 5.4 Kontrolna organizacija pre određivanja korektivne mere 5, obaveštava Dunav Soja udruženje o planiranoj meri uz navođenje razloga i u pismenoj formi. Korektivne mera 5 može da se odredi tek, ako je pre toga izrečena korektivne mera 4.

6 Izveštaji o kontroli

- 6.1 Kontrolori rezultate kontrole evidentiraju u izveštajima o kontroli, koji moraju da sadrže minimalno sledeće podatke o kontrolisanom preduzeću:
- aktuelne matične podatke;
 - kategorizaciju rizika;
 - odstupanja u odnosu na postavljene zahteve (uz pozivanje na šifru zahteva, sa obimom odstupanja i ev. objašnjenima u vezi sa tim).
- 6.2 Kontrolori predstavniku kontrolisanog preduzeća uručuju kopiju izveštaja o kontroli i zahtevaju potvrdu prijema.
- 6.3 Kontrolna organizacija Dunav Soja udruženju na upit dostavlja kako izveštaje o kontroli, tako i originalne kontrolne liste i druga, za kontrolu relevantna pribavljena dokumenta.

7 **Ispitivanje uzoraka i mere za sprečavanje kontaminacija GMO**

7.1 Kontrolna organizacija za sprovođenje laboratorijskih analiza na GMO koristi isključivo laboratorije koje su za taj postupak akreditovane shodno normi ISO 17025.

7.2 Ako kontrolna organizacija primarnog prerađivača primi informacije o pozitivnim rezultatima PCR-analize genetski modifikovane soje:

Kontrolna organizacija obaveštava kontrolnu organizaciju angažovanu od strane skladišta uz dostavljanje dotičnog šaržnog sertifikata i rezultata ispitivanja.

7.3 Ako kontrolna organizacija primarnog prerađivača primi informacije o pozitivnim rezultatima PCR-analize genetski modifikovanog kukuruza:

Kontrolna organizacija sprovodi analizu uzroka da bi utvrdila da li je kontaminacija bila slučajna i/ili tehnički neizbežna. Ako kontaminacija nije slučajna ili se mogla tehnički sprečiti, izriče se upozorenje uz odgovarajuću korektivnu meru.

Kontrolna organizacija primarnog prerađivača dužna je da uključi i kontrolnu organizaciju dotičnog skladišta.

U slučaju višestrukih GMO-kontaminacija koje nisu bile slučajne ili su se mogle tehnički sprečiti, izriče se zabrana prodaje robe kao „Dunav Soja“ dok se ne otkloni uzrok odn. dok korektivne mere nisu sprovedene u celini (korektivna mera 4).

U slučaju pozitivnih PCR rezultata od ili iznad 0,9% sadržaja GMO se dotična šarža izuzima iz robnog toka i ne sme da se prodaje kao „Dunav Soja“ (korektivna mera 4).

7.4 Ako kontrolna organizacija skladišta primi informacije o pozitivnim rezultatima PCR-analize sa sadržajem GMO ispod 0,9%:

Kontrolna organizacija odmah sprovodi kontrolu dotičnog skladišta na licu mesta, pri čemu obezbeđuje dotične rezervne uzorke, sprovodi analizu uzroka na GMO i istu zajedno sa izveštajem o sprovedenim merama dostavlja „Dunav Soja“ udruženju. Analiza uzroka daje pre svega odgovor na pitanje da li je kontaminacija bila slučajna i/ili se tehnički mogla sprečiti. Ako kontaminacija nije slučajna ili se mogla tehnički sprečiti, izriče se upozorenje uz odgovarajuću korektivnu meru. U slučaju višestrukih GMO-kontaminacija koje nisu bile slučajne ili su se mogle tehnički sprečiti, izriče se zabrana prodaje robe kao „Dunav Soja“ dok se ne otkloni uzrok odn. dok se korektivne mere ne sprovedu u celini (korektivna mera 4).

7.5 Ako kontrolna organizacija skladišta nekoliko puta primi informacije o pozitivnim rezultatima PCR-analize sa sadržajem GMO ispod 0,9% ili jedanput sa sadržajem GMO od ili iznad 0,9%:

Kontrolna organizacija kao korektivnu meru obavezno određuje (uz utvrđivanje primerenog roka) 100%-tno prostorno-tehničko razdvajanje genetski modifikovane i genetski nemodifikovane robe u skladištu. Roba sa sadržajem GMO iznad 0,9% izuzima se iz robnog toka i ne sme da se prodaje kao „Dunav Soja“ (korektivna mera 4).

8 Prosleđivanje podataka, izveštavanje

- 8.1 Kontrolna organizacija Dunav Soja udruženju jednom godišnje (najkasnije do 31.januara naredne godine) dostavlja obaveštenja o rezultatima kontrola sa minimalno sledećim sadržajem:
- novi i raskinuti ugovori o sprovođenju kontrola;
 - broj izvršenih kontrola prema vrstama preduzeća;
 - broj određenih sankcija prema vrsti preduzeća;
 - broj utvrđenih odstupanja u odnosu na postavljene zahteve (uz navođenje šifre zahteva).
- 8.2 Kontrolne organizacije imaju obavezu korišćenja Dunav Soja internet portala za dostavljanje sledećih informacija:
- Registracija novih ugovora sa kontakt informacijama novih klijenata;
 - Izveštaji sa kontrola;
 - Sertifikate o kontrolisanju;
 - „prijava početnog stanja sertifikovanih količina“ i „prijave preostalih zaliha sertifikovanih količina“;
 - lot sertifikati.
- 8.3 Kontrolna organizacija Dunav Soja udruženju najkasnije jedan mesec nakon izvršene kontrole preko raspoloživog internet portala – na način propisan na portalu pod tačkom „kratak izveštaj o kontroli“ – dostavlja sledeće podatke:
- opšte podatke o proizvodnji i vrsti preduzeća
 - stepen rizika preduzeća i zemlje
 - vrstu kontrole
 - utvrđena odstupanja i korektivne mere
- 8.4 Sklapanje novih Dunav Soja ugovora o sprovođenju kontrola, kao i raskidanje postojećih Dunav Soja ugovora o sprovođenju kontrola mora odmah i direktno da se prijavi Dunav Soja udruženju.

9 Upravljanje kvalitetom, kontrola

- 9.1 Kontrolna organizacija prihvata eksternu nadkontrolu od strane kontrolnih organizacija i kontrolora angažovanih od strane asocijacije „Dunav Soja“. Ona tom prilikom omogućava uvid u postojeće evidencije i baze podataka i na zahtev izdaje iz toga generisane izveštaje.
- 9.2 Kontrolna organizacija poseduje važeću akreditaciju za sprovođenje sertifikacije shodno normi ISO/IEC 17065:2012 u oblasti poljoprivrede i prehrambenih proizvoda. Kontrolne organizacije koje posluju u Austriji osim toga moraju biti ovlašćene za oblast "genetske nemodifikovanosti" shodno austrijskom *Kodeksu o prehrambenim proizvodima* i akreditovane od strane *Radne zajednice za genetsku nemodifikovanost*.

10 Prosleđivanje informacija u slučaju grubih nedostataka odnosno neispunjavanja zakonskih propisa

10.1 Ako kontrolna organizacija u okviru sprovođenja revizija (za drugog standardnog proizvođača) kod učesnika u sistemu Dunav Soja stekne saznanja o kršenju zakonskih propisa ili drugim nedostacima relevantnim za Dunav Soja smernice, dužna je da bez odlaganja i u pismenoj formi o tome obavesti Dunav Soja udruženje.

11 Sertifikat o kontrolisanju

11.1 Sertifikat Dunav Soja mora da sadrži minimum sledeće informacije:

- naziv i adresa preduzeća;
- naziv, adresa i DS šifra kontrolne organizacije;
- delatnost preduzeća (Kolektor, trgovac, PP, fabrika stočne hrane, korisnik oznake...);
- sertifikovani proizvodi;
- ukazivanje na Dunav Soja smernice;
- rok važenja;
- datum kontrole-

11.2 Kontrolna organizacija sertifikate o kontrolisanju nakon postavljanja na internet portal u roku od jedne nedelje ih dostavlja i Dunav Soja udruženju. U slučaju prvog izdavanja sertifikata za primarnog prerađivača, fabriku stočne hrane ili korisnika licence se isti dostavlja tek kada je Dunav Soja udruženje kontrolnoj organizaciji potvrdilo postojanje važećeg ugovora sa dotičnim preduzećem.